

Nuorisovaltuusto

toimintasääntö

päivitetty 12.1.2026

Mäntsälän nuorisovaltuuston toimintasääntö

Sisällysluettelo

1. Nuorisovaltuuston tarkoitus ja tavoite.....	4
2. Toimintasäännön soveltaminen.....	4
3. Nuorisovaltuuston valitseminen.....	4
3.1 Kelpoisuus nuorisovaltuustoon	4
3.2 Nuorisovaltuuston kokoonpano	5
3.3 Nuorisovaltuuston valinta.....	5
3.4 Nuorisovaltuuston asettaminen	5
3.5 Nuorisovaltuuston toimikausi	5
3.6 Nuorisovaltuuston jäsenen eroaminen ja erottaminen.....	5
3.7 Nuorisovaltuuston edustamien ja toimintaoikeudet	6
3.8 Edunvalvonnan pyytäminen.....	6
3.9. Nuorisovaltuuston täydentäminen	6
3.10 Budjetti ja kokouspalkkiot	6
4. Tehtävät ja toimenkuvat	7
4.1 Puheenjohtajan tehtävät	7
4.2 Varapuheenjohtajien tehtävät.....	7
4.3 Muistionpitäjän/sihteerin tehtävät	7
4.4 Viestintävastaavan tehtävät.....	7
4.5 Jäsenen tehtävät	8
4.6 Varajäsenen tehtävät.....	8
4.8 Nuorisovaltuuston puheenjohtajiston työnjako	8
4.9 Yleiskokous.....	9
4.10 Työryhmät.....	9
4.11 Aloitteet ja lausunnot	9
4.12 Kunnan asettamat yhteyshenkilöt.....	9
5. Nuorisovaltuuston järjestäytyminen.....	10
5.1 Järjestäytymiskokouksen koollekutsuminen	10
5.2 Vaalitapa ja puheenjohtajiston valinta	10
5.3 Nuorisovaltuuston edustajien valinta valtuustoon ja lautakuntiin.....	10
5.4 Muiden toimihenkilöiden valinta.....	10
5.5 Nimenkirjoittajat	11

6 . Toimintasuunnitelma ja toimintakertomus	11
7. Kokouskäytännöt	11
7.1 Kokousaika	11
7.2 Kokouksen koollekutsuminen	11
7.3 Asialista.....	11
7.4 Jatkokokous	12
7.5 Läsnäolo nuorisovaltuuston kokouksissa	12
7.6 Kokouksen päätösvaltaisuus	12
7.7 Kokouksen kulku.....	12
7.8 Kokouksen johtaminen	12
7.9 Tilapäinen puheenjohtaja.....	12
7.10 Esittely	12
7.11 Äänestys	13
7.12 Henkilövaalit.....	13
7.13 Muistio.....	13
8. Muut käytänteet	14
8.1 Sääntöjen muuttaminen	14

1. Nuorisovaltuuston tarkoitus ja tavoite

Nuorisovaltuuston tehtävistä on säädetty kuntalain 26 §:ssä:

"Nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa."

Mäntsälän nuorisovaltuusto edustaa kunnan nuoria kunnallisessa päätöksenteossa. Demokraattisesti valitun vaikuttajaryhmän tehtävänä on tuoda nuorten ääni kuuluviin, ottaa kantaa ajankohtaisiin asioihin sekä tehdä aloitteita ja kannanottoja.

Nuorisovaltuuston tarkoituksena on myös tiedottaa nuoria kunnan päättäjien toiminnasta sekä auttaa nuoria löytämään keinoja vaikuttaa.

Nuorisovaltuuston tarkoituksena on myös:

- Edistää ja kehittää nuorison asemaa kunnassa ilman puoluepoliittisia tai uskonnollisia sidonnaisuuksia.
- Edistää yhteistyötä nuorten ja kunnan välillä
- Luoda yhteisöllisyyttä lisääviä toimintoja ja tapahtumia.
- Parantaa nuorten asemaa kesätoissa ja kannustettaisiin aikuisia antamaan nuorille kesätoita.
- Parantaa nuorten välistä yhteishenkeä ja luoda mahdollisuuksia vaikuttaa.

2. Toimintasäännön soveltaminen

Toimintasäännössä määrätään nuorisovaltuuston valitsemistavasta, tarkoituksesta ja tehtävistä, päätöksenteko- ja kokousmenettelystä sekä muusta nuorisovaltuustotoiminnan järjestämisestä.

3. Nuorisovaltuuston valitseminen

3.1 Kelpoisuus nuorisovaltuustoon

Nuorisovaltuuston jäseniksi voidaan valita 13-17 -vuotiaita nuoria, joiden kotikunta on Mäntsälän kunta. Jos kotipaikkakunta vaihtuu kesken toimikauden, jäsen ei ole enää oikeutettu jatkamaan

nuorisovaltuustossa. Nuorisovaltuuston jäsen tai varajäsen on oikeutettu jatkamaan nuorisovaltuustossa toimikautensa loppuun saakka, vaikka hän menettää vaalikelpoisuuden ikänsä puolesta kesken kauden.

3.2 Nuorisovaltuuston kokoonpano

Nuorisovaltuustoon kuuluu 10-12 valtuutettua, jotka valitaan tässä toimintasäännössä myöhemmin ilmoitetulla vaalitivalla.

Mikäli nuorisovaltuuston kauden aikana valtuustosta jää jäseniä pois niin, että valtuutettujen määrä alittaa vähimmäismäärän, on heidän tilalleen valittava uudet jäsenet tämän toimintasäännön määräämällä tavalla.

3.3 Nuorisovaltuuston valinta

Nuorisovaltuuston valintatavaksi on kunnanhallituksen päätöksellä valittu vaalit, mikäli ehdokkaita tulee enemmän kuin on paikkoja. Nuorisovaltuuston vaalit järjestetään yhteistyössä nuorisovaltuuston kanssa kunnan sivistyspalvelut. Nuorisopalvelut/nuorisovaltuusto vastaavat ehdokasasettelun toteutumisesta. Koulut hoitavat vaalien käytännön järjestelyt eli vaalipaikan, virkailijat sekä ehdokaslistojen esilletuonnin. Ne toimittavat vaalitulokset laskettuina vaalitoimikunnalle, jonka kokoonpanosta päättää nuorisovaltuusto. Nuorisopalvelut toimii yhteistyössä koulujen oppilas- ja opiskelijakuntien ja yhdysopettajien kanssa vaalien järjestämistä koskevissa asioissa. Ehdokasasettelu aloitetaan viimeistään lokakuussa, ja ehdokaslistojen tulee olla valmiina kaksi viikkoa ennen vaaleja. Vaalit järjestetään vaalikautta edeltävän joulukuun ensimmäisenä arkiperjantaina. Vaalitoimitsijat eivät itse saa olla ehdolla kyseisissä vaaleissa.

3.4 Nuorisovaltuuston asettaminen

Kunnanhallitus asettaa nuorisovaltuuston tässä toimintasäännöissä määrättyä valintatapaa noudattaen. Kunnanhallitus määrittelee nuorisovaltuuston aseman kunnan hallinto-organisaatiossa. Nuorisovaltuusto toimii kunnanhallituksen alaisena vaikuttamistoimielimenä.

3.5 Nuorisovaltuuston toimikausi

Nuorisovaltuuston toimikausi on kaksi vuotta. Kausi alkaa, kun kunnanhallitus asettaa nuorisovaltuuston, ja päättyy, kun seuraava nuorisovaltuusto on asetettu. Uuden nuorisovaltuuston toimikausi alkaa kuitenkin viimeistään 1. tammikuuta valintaa seuraavana vuonna.

3.6 Nuorisovaltuuston jäsenen eroaminen ja erottaminen

Jos nuorisovaltuuston jäsen tai varajäsen haluaa erota nuorisovaltuustosta tai siihen liittyvästä tehtävästä, johon nuorisovaltuusto on hänet valinnut, tulee asiasta ilmoittaa kirjallisesti nuorisovaltuuston puheenjohtajalle ja nuorisovaltuuston ohjaajalle. Eroamisesta päätetään nuorisovaltuuston kokouksessa.

Jos nuorisovaltuuston jäsen jättää kolme peräkkäistä virallista kokousta väliin ilmoittamatta puheenjohtajalle, tai poissaolo nuorisovaltuuston toiminnasta on jatkuvaa eikä puheenjohtajisto tavoita jäsentä muillakaan keinoin, voi nuorisovaltuusto erottaa jäsenen tehtävästään enemmistön äänestyksellä. Nuorisovaltuuston jäsen voidaan myös erottaa tehtävästään, jos hän toistuvasti laiminlyö vastuutehtäviään, jotka mainitaan tässä toimintasäännössä.

Ennen jäsenen erottamista, on häntä kuultava virallisessa nuorisovaltuuston kokouksessa. Tämä kuuleminen suoritetaan salaisena, joten mahdollisten kokouksessa olevien nuorisovaltuuston ulkopuolisten jäsenten, kunnan yhteyshenkilöitä lukuun ottamatta, tulee poistua kokouksesta kuulemisen ajaksi. On tärkeää, että kuuleminen tapahtuu mahdollisimman hyvässä hengessä oikeusvaltion periaatteiden mukaisesti. Erottamisäänestys suoritetaan suljettuna lippuäänestyksenä. Vaihtoehtoina ovat ”pysyy Nuorisovaltuuston jäsenenä” ja ”erotetaan Nuorisovaltuustosta”.

3.7 Nuorisovaltuuston edustamien ja toimintaoikeudet

Nuorisovaltuusto valitsee keskuudestaan demokraattista valintatapaa käyttäen edustajansa erinäisiin edustustehtäviin. Mikäli aikataulun tai muiden seikkojen vuoksi näin ei voida menetellä, valinnan tekee puheenjohtajisto. Mediassa nuorisovaltuustoa edustaa ensisijaisesti puheenjohtaja tai varapuheenjohtajat, ellei toisin ole päätetty. Sosiaalisesta mediasta vastaa viestintävastaava.

Nuorisovaltuutetut edustavat nuorisovaltuustoa sen omissa kokouksissa, kunnan lautakuntien, kunnanvaltuuston, hyvinvointialueen nuorisovaltuuston, kuntien välisissä kokouksissa ja tapahtumissa sekä Nuorisovaltuustojen Liitto ry:n ja tämän alaisten piirijärjestöjen kokouksissa. Valtuutetun tulee edustaa asiallisesti sekä Mäntsälän nuorisovaltuustoa että nuorisoa. Hänen tulee myös ajaa näiden etua.

Nuorisovaltuutettu ei saa käyttää nuorisovaltuuston nimeä väärin. Nimen puhtaasti omiin henkilökohtaisiin tarkoituksiin luvaton käyttäminen tai sen likaaminen ovat kiellettyjä tekoja, jotka voivat johtaa jäsenen erottamiseen. Nimen luvallinen käyttäminen on sallittua. Nuorisovaltuutettu on salassapitovelvollinen nuorisovaltuuston omissa kokouksissa ja lautakuntien kokouksissa käsiteltävistä salaisista asioista. Salassapitovelvollisuuden rikkominen voi johtaa erottamiseen.

3.8 Edunvalvonnan pyytäminen

Jos nuorisovaltuutettu tai nuorisovaltuusto kokee tulleen väärinkohtelun uhriksi, on hänellä/sillä aina oikeus pyytää edunvalvontaa Nuorisovaltuustojen Liitto ry:ltä tai tämän alaiselta piirijärjestöltä.

3.9. Nuorisovaltuuston täydentäminen

Mikäli nuorisovaltuuston jäsen eroaa tai erotetaan tehtävästään kesken toimikautensa, vapautunutta paikkaa tarjotaan varajäsenelle tai jäsenyydestä kiinnostuneelle. Erotilanteista johtuvat täydennykset nuorisovaltuusto merkitsee tiedoksi kokouksessaan.

3.10 Budjetti ja kokouspalkkiot

Kunnanhallitus määrää nuorisovaltuustolle määrärahat, joista maksetaan mm. nuorisovaltuuston kokouspalkkiot ja Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry:n jäsenmaksut. Nuorisovaltuuston määrärahasta maksetaan kahden (2) jäsenen osallistuminen Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry:n järjestämiin aktiivipäivät ABC- tai HC-koulutuksiin matkakuluineen vuodessa. Muut koulutuksista, kokouksista tai tilaisuuksista aiheutuvat kustannukset ja matkakulut nuorisovaltuusto käsittelee tapauskohtaisesti.

Nuorisovaltuuston jäsenelle maksetaan kokouspalkkiota hallintosäännön mukaisesti. Kokouspalkkiota maksetaan enintään kymmeneltä kokoukselta vuodessa. Tapahtumiin osallistumisesta ei makseta korvausta. Lautakuntien, kunnanvaltuuston ja hyvinvointialueen nuorisovaltuuston kokouksiin osallistumisesta maksetaan erillinen kokouspalkkio.

4. Tehtävät ja toimenkuvat

4.1 Puheenjohtajan tehtävät

Puheenjohtaja kutsuu nuorisovaltuuston koolle ja johtaa kokousta sekä puheenjohtajistotyöskentelyä. Asialista ja muistio laaditaan puheenjohtajan johdolla.

Puheenjohtaja huolehtii nuorisovaltuuston toimivuudesta, toiminnan laillisuudesta ja tasapuolisuudesta. Puheenjohtaja vastaa nuorisovaltuuston hallinnosta ja organisoii nuorisovaltuuston toimintaa. Puheenjohtaja voi tarvittaessa asettaa työryhmiä pienten ja kiireellisten asioiden hoitamista varten. Puheenjohtaja on vastuussa toiminnastaan nuorisovaltuustolle.

4.2 Varapuheenjohtajien tehtävät

Varapuheenjohtajat toimivat puheenjohtajan sijaisena tämän ollessa estynyt sekä hoitaa puheenjohtajan määräämiä tehtäviä. Varapuheenjohtajat ovat vastuussa toiminnastaan nuorisovaltuustolle. Nuorisovaltuusto voi osoittaa varapuheenjohtajalle oman vastualueen nuorisovaltuuston toiminnasta. Nuorisovaltuustolle valitaan 1. ja 2. varapuheenjohtaja. Nämä sijaistavat varsinaista puheenjohtajaa valintajärjestyksessä.

4.3 Muistionpitäjän/sihteerin tehtävät

Muistionpitäjän tehtävänä on kirjoittaa asialistat yhdessä puheenjohtajiston kanssa ja välittää ne nuorisovaltuustolle sekä tarvittaessa kunnan toimielimille. Muistionpitäjä avaa kokousasiat pykälään asialistaan ja kokoaa asialistan seitsemän (7) päivää ennen kokousta, lähettää jäsenille kokouskutsun viimeistään neljä (4) päivää ennen kokousta, varaa kokoustilat ja -tarjoilut, pitää muistiota kokouksista, huolehtii tarkistetun muistion ja varmistaa, että vaikuttamistoimielimen jäsenet ja edustajat ovat täyttäneet henkilötietolomakkeen kokouspalkkioiden maksua varten. Muistionpitäjä on vastuussa toiminnastaan puheenjohtajistolle. Muistionpitäjänä toimii nuorisovaltuuston toimintaa ohjaava kunnan nuoriso-ohjaaja.

4.4 Viestintävastaavan tehtävät

Viestintävastaavan tehtävänä on koordinoita nuorisovaltuutettujen ulkoista viestintää ja huolehtia sosiaalisen median eri tilien tunnusten säilyttämisestä.

4.5 Jäsenen tehtävät

Jäsenen ensisijainen tehtävä on edustaa mäntsäläläisiä nuoria ja tuoda esille heidän mielipiteitään. Lisäksi jäsenen tulee ylläpitää myönteistä suhtautumista nuorisovaltuuston työskentelyä kohtaan. Jäsenen tehtävänä on myös valmistautua ja osallistua kokouksiin sekä niissä äänestäminen. Jokaisella nuorisovaltuutetulla on läsnäolo-, puhe- ja äänestys oikeus nuorisovaltuuston kokouksissa. Lisäksi jäsen osallistuu nuorisovaltuuston järjestämiin tilaisuuksiin. Mikäli jäsen on estynyt saapumaan kokoukseen tai tapahtumaan, tulee hänen ilmoittaa siitä puheenjohtajalle ja nuorisovaltuuston ohjaajalle viimeistään päivää ennen kyseistä tilaisuutta tai äkillisissä tapauksissa mahdollisimman pian. Jos jäsen ei pääse kokoukseen, tulee hänen huolehtia varajäsen edustamaan itseään kokoukseen. Jos varsinainen jäsen ei pääse tulemaan viralliseen kokoukseen, hän itse kutsuu varajäsenen tilalleen.

Jäsenen tulee myös osallistua luottamustehtävänsä edellyttämiin kokouksiin ja muihin tilaisuuksiin (lautakunnat, työryhmät ja muut nuorten edustusryhmät).

Jäsenen tehtävänä on pitää yhteyttä nuorisovaltuustoon kuulumattomiin nuoriin sekä huolehtia heidän äänensä tulemisesta esiin kokouksissa.

4.6 Varajäsenen tehtävät

Varajäsenelle maksetaan kokouksesta hallintosäännön mukainen palkkio. Varajäsen voi toimia nuorisovaltuuston muodostamissa työryhmissä ja osallistua halutessaan epävirallisiin kokouksiin ja koulutuksiin.

4.7 Nuorisovaltuuston edustajien tehtävät kunnan toimielimissä

Nuorisovaltuuston edustajilla on puhe- ja läsnäolo-oikeus kunnanvaltuuston ja lautakuntien kokouksissa. Lisäksi hän vie niihin nuorisovaltuuston ja kunnan muiden nuorten näkemyksiä sekä pitää huolen, että nuorisovaltuusto saa tietoja lautakuntien käsittelemistä asioista. Lautakuntiin valitaan nuorisovaltuustosta kaksi edustajaa/lautakunta sekä yksi varajäsen, jos mahdollista. Nuorisovaltuustolla on myös suora aloiteoikeus kunnanvaltuustolle.

Jos nuorisovaltuuston jäsen eroaa nuorisovaltuuston edustajan tehtävästä kunnan toimielimessä, tulee jäsenen ilmoittaa siitä kirjallisesti nuorisovaltuustolle tai sen puheenjohtajalle. Tehtävästä eronneen jäsenen tilalle tulee tehtävään valittu varajäsen. Mikäli varajäsentä ei ole, valitaan seuraavassa nuorisovaltuuston kokouksessa uusi edustaja tehtävään.

4.8 Nuorisovaltuuston puheenjohtajiston työnjako

Nuorisovaltuuston puheenjohtajiston muodostavat nuorisovaltuuston valitsevat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja(t) ja muistionpitäjä. Puheenjohtajiston tehtävänä on ylläpitää ja suunnitella nuorisovaltuuston toimintaa sekä valmistella nuorisovaltuuston kokoukset ja niissä käsiteltävät asiat. Puheenjohtajisto vastaa myös erilaisten juoksevien asioiden hoitamisesta sekä muista tehtävistä, jotka nuorisovaltuusto osoittaa sille. Puheenjohtajisto pitää kokouksen viimeistään kaksi viikkoa ennen virallista kokousta.

4.9 Yleiskokous

Yleiskokous on kunnan kaikille nuorille tarkoitettu vaikuttamiseen liittyvä tilaisuus. Yleiskokoukseen kutsutaan kaikki kunnan nuoret. Yleiskokous ohjeistaa nuorisovaltuustoa sen vaikuttamistoiminnasta ja tuo laajasti kunnan nuorten ääntä kuuluviin nuorisovaltuuston toiminnassa. Yleiskokous kutsutaan koolle viimeistään joulukuussa. Lisäksi yleiskokous voidaan kutsua tarvittaessa koolle. Yleiskokousta johtaa nuorisovaltuuston puheenjohtaja. Varapuheenjohtaja johtaa kokousta puheenjohtajan ollessa estynyt. Yleiskokous voi vastata myös muista sille osoitetuista tehtävistä, kuten nuorten hankerahoitusesityksen laatimisesta kunnalle. Yleiskokouksesta maksetaan palkkio vain nuorisovaltuuston jäsenille.

4.10 Työryhmät

Nuorisovaltuusto voi perustaa alaisuuteensa, rajattuja aihekokonaisuuksia käsitteleviä työryhmiä. Perustamisen yhteydessä nuorisovaltuusto valitsee työryhmiin tarpeelliseksi katsotun määrän jäseniä. Työryhmän toiminnasta ja toimikaudesta ynnä muista vastaavista asioista voidaan päättää tarkemmin työryhmän asettamisen yhteydessä. Työryhmälle nimitetään puheenjohtaja, joka on vastuussa työryhmän toiminnasta nuorisovaltuuston puheenjohtajalle. Työryhmissä jokaista valtuutettua on kuultava, ja jokaisella heistä on läsnäolo-, puhe- ja äänioikeus. Jokainen nuorisovaltuutettu saa asettua ehdolle mihin tahansa työryhmään. Työryhmätyöskentely koskee myös nuorisovaltuuston varajäseniä, jos he ovat paikalla virallisessa kokouksessa, jossa työryhmä asetetaan. Työryhmätyöskentelystä ei makseta kokouspalkkiota.

4.11 Aloitteet ja lausunnot

Nuorisovaltuutettu saa ehdottaa aloitetta tai lausuntoa järjestettäväksi. Kunta voi myös pyytää nuorisovaltuustolta lausuntoja. Aloitteen tai lausunnon tekijä(t) voivat myös pyytää työryhmän perustamista, mutta se ei ole välttämätöntä. Ehdotuksena aloitteesta tai lausunnosta antaneella nuorisovaltuutetulla on aina ensisijainen oikeus tulla valituksi työryhmään.

4.12 Kunnan asettamat yhteyshenkilöt

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella toiminnan vastuuhenkilönä toimii hyvinvointipäällikkö, jonka lisäksi nuorisovaltuustolle nimetään nuoriso-ohjaaja, joka koordinoi toimintaa. Rahojen käyttöön liittyvät viranhaltijapäätökset ja valvonnan tekee hyvinvointipäällikkö nuorisovaltuuston tekemien päätösten ja tavoitteiden mukaisesti.

5. Nuorisovaltuuston järjestäytyminen

Puheenjohtajisto, lautakuntaedustajat ja muut toimihenkilöt valitaan vaaleilla virallisessa nuorisovaltuuston järjestäytymiskokouksessa. Ehdolle saavat asettua ja äänioikeutettuja ovat kaikki nuorisovaltuuston nykyiset jäsenet. Edellisen toimikauden nuorisovaltuuston jäsenet jatkavat tehtävissään, kunnes uudet nuorisovaltuutetut on valittu tehtäviin heidän tilalleen.

5.1 Järjestäytymiskokouksen koollekutsuminen

Järjestäytymiskokouksen kutsuu koolle edellisen nuorisovaltuuston puheenjohtaja. Kokouksen asialistan valmistelee edellisen nuorisovaltuuston puheenjohtaja yhdessä sihteerin kanssa. Kokouskutsu ja esityslista tulee lähettää kokouksen osallistujille vähintään viikkoa ennen kokousta.

5.2 Vaalitapa ja puheenjohtajiston valinta

Jokaisen henkilövaalin kohdalla vaalitapana toimii kaksivaiheinen suora henkilövaali. Jos joku ehdokkaista saa yli puolet äänistä (ehdoton enemmistö) ensimmäisellä kierroksella, hänet valitaan tehtävään suoraan. Jos kukaan ehdokkaista ei saa ensimmäisellä kierroksella yli puolia äänistä, siirrytään toiselle kierrokselle. Toiselle kierrokselle pääsevät ne kaksi ehdokasta, jotka saivat eniten ääniä ensimmäisellä kierroksella. Äänestyksiä varten valitaan kaksi ääntenlaskijaa. Ensin äänestetään puheenjohtaja.

Ennen äänestystä jokainen ehdokas saa pitää itsestään ehdokaspuheenvuoron, jossa kertoo, miksi juuri hän olisi sopiva puheenjohtajaksi. Puheenvuoron enimmäispituus on kolme minuuttia. Puheenvuorojen jälkeen äänestetään, ja ääntenlaskijat laskevat tuloksen. Puheenjohtajaksi valittu toimii myös lopun järjestäytymiskokouksen ajan puheenjohtajana. Puheenjohtajavaalin jälkeen nuorisovaltuustolle valitaan 1. ja tarvittaessa 2. varapuheenjohtaja, molemmat vuorollaan ja tässä järjestyksessä.

Puheenjohtajistoehdokkaista jokaisella on mahdollisuus kolmen minuutin pituiseen ehdokaspuheenvuoroon kuten puheenjohtajalla.

5.3 Nuorisovaltuuston edustajien valinta valtuustoon ja lautakuntiin

Puheenjohtajiston valinnan jälkeen nuorisovaltuusto valitsee keskuudestaan edustajat lautakuntiin sekä heille varaedustajat. Jokaiseen lautakuntaan äänestetään kaksi ehdokasta. Ehdokkaille annetaan mahdollisuus kahden minuutin pituiseen ehdokaspuheenvuoroon. Jokaisen lautakunnan jäsenet valitaan kerralla puheenjohtajan esittämässä lautakuntajärjestyksessä.

5.4 Muiden toimihenkilöiden valinta

Nuorisovaltuusto valitsee keskuudestaan viestintävastaavan.

5.5 Nimenkirjoittajat

Nuorisovaltuuston nimen kirjoittaa puheenjohtaja, varapuheenjohtaja tai muu Nuorisovaltuuston jäsen puheenjohtajiston suostumuksella tai sovittujen käytänteiden mukaisesti, kukin yksin.

6 . Toimintasuunnitelma ja toimintakertomus

Puheenjohtajisto valmistelee vuosittain nuorisovaltuuston hyväksyttäväksi toimintasuunnitelman.

Nuorisovaltuusto raportoi toiminnastaan vuosittain laatimalla toimintakertomuksen. Puheenjohtajisto valmistelee toimintakertomuksen nuorisovaltuustolle. Nuorisovaltuuston hyväksymä toimintakertomus toimitetaan kunnanhallitukselle.

7. Kokouskäytännöt

Nuorisovaltuuston kokouksessa on paikalla kunnan asettama nuoriso-ohjaaja. Jos hän estynyt osallistumasta kokoukseen, eikä sijaista saada, voi nuorisovaltuusto silti pitää virallisen kokouksen. Nuorisovaltuutettu voi virallisella valtakirjalla antaa äänioikeutensa toiselle nuorisovaltuuston jäsenelle, jos hän on estynyt osallistumasta kokoukseen.

7.1 Kokousaika

Nuorisovaltuusto kokoontuu pääsääntöisesti joka kuukausi kesäkuukausia lukuun ottamatta.

7.2 Kokouksen koollekutsuminen

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja tai muistionpitäjä. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka ja käsiteltävät asiat. Kutsu lähetetään jäsenille ja muille kokoukseen kutsuttaville vähintään viikkoa ennen kokouksen ajankohtaa nuorisovaltuuston päättämällä tavalla.

7.3 Asialista

Asialistan valmistelee sihteerit yhdessä puheenjohtajiston kanssa. Puheenjohtajalla ja sihteerillä on oikeus tarvittaessa tehdä muutoksia esityslistaan. Esityslista lähetetään kokouskutsun yhteydessä.

7.4 Jatkokokous

Asiat, joita ei saada kokouksessa käsiteltyä, voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa erillistä kutsua. Kokouksesta poissa olleille on kuitenkin toimitettava tieto jatkokokouksesta

7.5 Läsnäolo nuorisovaltuuston kokouksissa

Kokouksessa saa olla paikalla nuorisovaltuuston ulkopuolisia vierailijoita. Heillä on läsnäolo- ja puheoikeus, muttei äänioikeutta. Nuorisovaltuuston yleiskokoukset ovat julkisia ja varsinaiset kokoukset ovat julkisia nuorisovaltuuston niin päättäessä. Kokouksista maksetaan kokouspalkkio vain nuorisovaltuuston varsinaisille jäsenille.

7.6 Kokouksen päätösvaltaisuus

Järjestäytymiskokous on päätösvaltainen, kun paikalla on vähintään 2/3 jäsenistä. Muu kokous on päätösvaltainen, kun paikalla on vähintään 1/2 jäsenistä.

7.7 Kokouksen kulku

Puheenjohtaja avaa kokouksen sekä toteaa läsnäolijat ja kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden. Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei kokouksessa toisin päätetä. Ylimääräisiä asioita voidaan ottaa käsiteltäväksi kokouksen päätöksellä.

7.8 Kokouksen johtaminen

Puheenjohtajan tehtävänä on johtaa asioiden käsittelyä sekä pitää huolta järjestyksestä ja ajankäytöstä kokouksessa.

7.9 Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa kokouksesta, valitaan kokousta varten tilapäinen puheenjohtaja nuorisovaltuustosta.

7.10 Esittely

Käsiteltävät asiat esittelee sihteeri, ellei jonkin asian osalta toisin päätetä. Puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaesitys). Jos puheenjohtaja on muuttanut asialistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin kokous on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu, on asia poistettava asialistalta, ellei kokous toisin päättä.

7.11 Äänestys

Käytössä on yleinen ja yhtäläinen äänioikeus eli jokaisella on yksi ääni. Äänestyksissä käytetään pääsääntöisesti käsiäänestystä, mutta jos yksikin valtuutettu sitä vaatii, pidetään suljettu lippuäänestys. Salainen äänioikeus toteutuu tämän myötä. Ääntenlaskijoina toimivat kyseisessä kokouksessa erikseen valitut jäsenet. Jos kaksi ehdotusta saavat yhtä paljon ääniä, voittaa niistä se ehdotus, jota puheenjohtaja äänesti.

Jos kokouksessa tehdään pohjaehdotuksen vastainen kannatettu muutosehdotus, toimitetaan äänestys kokouksen päättämällä tavalla.

7.12 Henkilövaalit

Henkilövaalit toimitetaan avoimella äänestyksellä tai jonkun niin halutessa suljetulla lippuäänestyksellä. Myös ehdolla olevilla henkilöillä on äänioikeus. Henkilövaalissa tulevat valituiksi se henkilö tai ne henkilöt, jotka ovat saaneet eniten ääniä. Äänten mennessä tasan valinta ratkaistaan arvalla.

7.13 Muistio

Sihteeri laatii muistion puheenjohtajan johdolla

Muistioon merkitään ainakin:

1. Järjestäytymistietoina

- * toimielimen nimi
- * kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouspaikka
- * kokouksen järjestysluku
- * läsnä ja poissa olleet sekä osallistujien roolit kokouksessa * kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

2. Asian käsittelytietoina

- * asiaotsikko
- * selostus asiasta
- * päätösehdotus
- * muutosehdotukset
- * puheenvuorot harkinnan mukaan
- * äänestykset ja vaalit
- * tehdyt päätökset

3. Laillisuustietoina

Kokouksen puheenjohtaja ja muistionpitäjä tarkastavat muistion viimeistään viikko kokouksen jälkeen. Muistio hyväksytään seuraavassa kokouksessa.

8. Muut käytänteet

8.1 Sääntöjen muuttaminen

Sääntöjen muuttamisesta ja liiton purkamisesta on mainittava kokouskutsussa, jotta niitä voidaan käsitellä virallisessa kokouksessa. Kuka tahansa Nuorisovaltuuston jäsen saa ehdottaa sääntömuutosta. Päätös sääntöjen muuttamisesta tehdään yhdessä kokouksessa kahden kolmasosan (2/3) enemmistöllä. Sääntömuutos tulee voimaan seuraavassa kokouksessa.

Päätös Nuorisovaltuuston purkamisesta tehdään kahdessa peräkkäisessä kokouksessa (8/10) enemmistöllä. Nuorisovaltuuston purkamista tulee pitää äärimmäisenä keinona, jota ei tule tehdä kuin vain erittäin hyvin perustelluin todistein ja tilanteen sitä välttämättä vaatiessa. Mikäli Nuorisovaltuusto päätetään purettavan, tulee kunnan ottaa nuorten kuulemisen taso huomioon kuntalain 26 § ja nuorisolain 8 § perusteella tarkastelun kohteeksi ja perustaa Nuorisovaltuuston tapainen nuorten kuulemisen foorumi.